

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Бр. 1103-5/1
Скопје, 03.01.2007 година

УПРАВА ЗА ЦИВИЛНА ВОЗДУШНА ПЛОВИДБА

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Управата за цивилна воздушна пловидба, (во понатамошниот текст УЦВП) сметка за приходи остварени од самофинансирачки активности за 2005 година, кои се прикажани на страните 23 до 25.
2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој Извештај е извршена согласно член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија, согласно член 8 од Законот за државна ревизија.
3. Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи на Управата за цивилна воздушна пловидба за 2002 година, со искажано негативно мислење.
4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој Конечен извештај, претставуваат одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од:
 - Илир Мехмеди, директор на УЦВП.
5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој Конечен извештај, прикажан на страните 1 до 22, и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.
6. Ревизијата од точка 1 на овој Извештај е планирана и извршена од страна на ревизорски тим на Државниот завод за ревизија во периодот од 30.08. до 14.11.2006 година.
7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е да овозможи ревизорот да изрази мислење:
 - дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива и
 - дали е остварено законско и наменско користење на средствата кои претставуваат државни расходи.
8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика и со извесни прифатени и спроведени корекции на финансиските извештаи од страна на субјектот.

9. Ревизијата е извршена во согласност со Стандардите за Државна Ревизија на Меѓународната организација на Врховните Ревизорски Институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користените сметководствени принципи, како и на важните проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека извршената ревизија ни обезбедува разумна основа за изнесеното мислење.
10. На ден 21.12.2006 година примени се забелешки по Претходниот извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи на Управата за цивилна воздушна пловидба за 2005 година, за сметката за приходи остварени од самофинансирачки активности, заведени под наш бр. 590/9 од 21.12.2006 година, од одговорното лице Илир Мехмеди и на ден 25.12.2005 година примени се забелешки со истиот текст од законскиот застапник - директорот Ернад Фејзулаху. Истите се разгледани, при што е одлучено следното:
- За забелешките кои се однесуваат на наодите во точка 10.1.1, 10.1.3, 10.1.4, 10.1.7, 10.1.9, 10.2.1, 10.2.4, 10.3.4, 10.3.6, 10.3.7 (дел од оваа точка), 10.4.2, 10.4.3, 10.4.4 (дел од оваа точка), 10.4.7, 10.5.1 ал 1 и 2, 3 (дел), 4, 5, 7, 8, 12, 13, 22, 23 и 24, и 10.5.2. (дел од набавките во прилог бр 1) од Претходниот извештај, ревизијата не доби релевантен и достатен ревизорски доказ како основ за нивно прифаќање поради што истите се одбиени.
11. Со ревизијата на финансиските извештаи за 2005 година дадени како составен дел на овој Конечен извештај, ревизијата го утврди следното:
- 11.1. Неправилна примена на акти:**
- 11.1.1. УЦВП нема изготвено програма за работа, спротивно на Правилникот за организација и работа на УЦВП, ниту ги има доставено финансовиот план и годишната сметка за 2005 година, на разгледување и одобрување од страна на Владата, спротивно на одредбите од чл. 6 б од измените на Законот за Управата за цивилна воздушна пловидба. Необезбедената согласност од Владата на РМ на програмата, планот и годишната сметка допринела за необезбедена контрола над остварените приходи кои би требало согласно Меѓународната конвенција за соработка во безбедноста на воздушниот сообраќај да бидат усогласени со расходите за обавување на дејноста на УЦВП, со цел да предложи и утврди реална цена на дадените услуги, а со непостоењето на програмата за работа не може да се следи динамиката и степенот на извршување на планираните активности на УЦВП за годината која е предмет на ревизија.
- 11.1.2. Министерството за транспорт и врски како надлежно министерство на УЦВП не постапува согласно измената на Одлуката за начинот на користење на средствата од надоместоци за прелети, во 1999 година, според која со наплатените средства од овој вид надоместоци Министерството за транспорт и врски, треба да ги финансира оперативните трошоци и развојот на уредите и услугите на контролата на летање во горниот воздушен простор – прелети, врз основа на програма изготвена од УЦВП, која е составен дел на Програмата за работа на Министерството за транспорт и врски.

- 11.1.3. УЦВП е регистриран даночен обврзник и плаќа ДДВ на остварен приход од: надоместок за исполнување на условите за безбедност во воздушниот сообраќај, надоместок за преглед на воздухоплов и надоместок за проверка на воздухопловниот персонал, што не се предмет на оданочување согласно чл.10 ст.2 од Законот за ДДВ, односно не е остварен приход од промет во одредена стопанска дејност, што ја обавуваат другите даночни обврзници. Резултатот од неправилното регистрирање на УЦВП за даночен обврзник предизвикало неосновано извршен поврат на ДДВ на сметка на УЦВП, наместо истите да останат во Буџетот на РМ. Вкупниот износ на средства по основ на извршен повраќај на средства од ДДВ во 2005 година изнесува 41.287 илјади денари, а во периодот од воведувањето на ДДВ (01.04.2000 година) заклучно со 31.12.2005 година изнесува приближно околу 195.200 илјади денари, кои средства останале надвор од функцијата на Буџетот на РМ.
- 11.1.4. За 2005 година доставен е план на трошоци за одржување на инфраструктурните објекти на аеродромите Скопје и Охрид за 2005 година од страна на ЈПАУ Македонија - Скопје, за фиксни трошоци од 438.633 евра и за варијабилни трошоци од 387.030 евра, меѓутоа нема потврда дека истиот е усвоен од УЦВП, што е спротивно на чл 5 од склучениот договор и може да има за ефект ненаменски исплати на средства за трошоци кои не се договорени од двете страни.
- 11.1.5. Во фактурите од ЈПАУ према УЦВП за тековно одржување на инфраструктурни објекти на аеродромите Скопје и Охрид пресметуван е ДДВ на поголема основица, спротивно на Законот за ДДВ, бидејќи истиот е претходно вклучен од добавувачите за одредени набавки кои ги врши ЈПАУ, а се однесуваат на трошоци за тековно одржување на УЦВП. Ваквиот начин на фактурирање придонесува за враќање на поголем износ по основ на влезен ДДВ на сметката на УЦВП како даночен обврзник, а со тоа и неосновано намалување на приходот во Буџетот кој се наплатува од даночните обврзници.
- 11.1.6. Министерството за финансии не пресметува и не наплатува од крајниот корисник на кредитот од ЕБОР, односно од УЦВП, провизија во висина од 1% над износот на каматната стапка како надомест за кредитна изложеност на РМ кон странство, спротивно на Законот за задолжување на РМ кај ЕБОР, кое има за ефект помал остварен приход во Буџетот на РМ по наведениот основ.
- 11.1.7. Спротивно на Наредбата за висината на надоместокот за лендинг, АТС и хендлинг услуги, пружени на воздухоплови на НАТО, по 30.06.2005 година ЈПАУ самостојно го презема фактурирањето и наплатата на приходот од хендлинг без да постои измена во законскиот пропис, ниту писмен документ помеѓу УЦВП и ЈПАУ за промена на начинот на прибирање на приход од воените воздухоплови на НАТО, а од страна на УЦВП не се превземени никакви мерки за ваквиот начин на прибирање на средства спротивно на Наредбата, што може да има за ефект помалку остварен приход.
- 11.1.8. Спротивно на член 6 од Законот за УЦВП, Владата на РМ не ги одредила работните места на определени должности во УЦВП со посебна сложеност и тежина на работа и посебни услови под кои тие се вршат, со што овозможила неоснована примена на одредбите на Одлуката за начин и постапка за утврдување на платите на вработените во УЦВП, која што е

применета на сите вработени во УЦВП, наместо со посебен акт да се издвојат вработените кои вршат работи и работни задачи кои не се од значење за безбедноста на воздушната пловидба и за кои, согласно измените во Законот за државни службеници, би се пресметувале платите и надоместоците на плати согласно овој закон. Ваквата состојба има за ефект повеќе направени расходи за плати.

11.1.9. Спротивно на Одлуката за основите и мерилата за стекнување и распределба на средствата за лични доходи и други примања и надоместоци на функционерите и раководните работници што ги именува односно назначува Извршниот совет на Собранието на СР Македонија, Комисијата за именување на Владата на РМ донела Решение за пресметување на основица на плата, врз основа на Одлуката за начин и постапка за утврдување на платите на вработените во УЦВП, со што на директорот и заменик директорот на УЦВП им се исплатувани плати според референтното место-обласен процедурален контролор на летање (100% во однос на референтното место-обласен процедурален контролор на летање), кое право важи и се применува само за вработените во УЦВП. Ефектот од неправилно донесениот акт е повеќе исплатени средства за плати на директорот и заменик директорот, во периодот од 1.01. до 1.06.2005 година, во нето износ од 591 илјада денари.

11.1.10. УЦВП во 2005 година издвоила 42.855 илјади денари за надоместоци за ангажирање на лица по договор за работа кои вршат воздухопловни, стручно-технички и административни работи кои директно влијаат на воздушната пловидба. Истите добиваат надоместок во висина на нето платата на вработени службеници во УЦВП со исти квалификации. И покрај заклучокот на Владата на РМ на седницата одржана на 17.01.2005 во УЦВП да се вработи потребниот број на воздухопловен и стручен персонал кои се ангажирани со договори за давање на оперативни и други услуги, истите до завршувањето на ревизијата не се вработени од причина што Министерството за финансии со Буџетот на УЦВП за 2005 година не одобрило средства за плати и надоместоци на истите. Непочитувањето на заклучокот на Владата од страна на Министерството за финансии може да има за ефект нерационално трошење на државни средства, доколку обучените лица не се вработат.

Препораки и мерки:

1. Директорот на УЦВП да преземе соодветни мерки за навремено донесување на Програмата за работа за наредните години, имајќи ја предвид потребата на истата како критериум и обврска за известување во врска со извршените активности до Министерството за транспорт и врски за соодветната година.
2. Програмата за работа, финансискиот план и завршната сметка на УЦВП да се доставуваат до Владата на РМ, за да може истата да даде согласност на истите.
3. Министерството за финансии - Управа за јавни приходи да го преиспита регистрирањето на УЦВП како даночен обврзник согласно Законот за ДДВ.
4. Планот на трошоци за одржување на инфраструктурните објекти на аеродромите Скопје и Охрид кој го изготвува ЈПАУ Македонија – Скопје за наредните години, претходно да биде усвоен од УЦВП, согласно меѓусебниот договор.
5. УЦВП да превземе мерки за правилно пресметување на обврските за варијабилните трошоци што се однесуваат на тековно одржување во фактурите од ЈПАУ Македонија.

6. УЦВП да ја продолжи наплатата на надоместокот за лендинг, АТС и хендлинг услуги пружени на воените воздухоплови на НАТО согласно Наредбата.
7. Владата на РМ во соработка со УЦВП да донесе посебен акт за одредување на работните места на определени должности во УЦВП со посебна сложеност и тежина на работа и посебни услови под кои тие се вршат.
8. Министерството за финансии во соработка со УЦВП да преземе мерки и активности за одобрување на средства за плати, наемнини и надоместоци во согласност со потребите од вработувања на лицата ангажирани со договори за давање на оперативни услуги од значење за воздушната пловидба и кои поседуваат важечка дозвола за работа.

11.2. Неправилна примена на сметководствени политики и начела:

11.2.1. Спротивно на Законот за сметководство за буџети и буџетски корисници Управата за цивилна воздушна пловидба не води дел од пропишаните деловни книги на соодветен начин, и тоа:

- набавените материјали, резервни делови и ситен инвентар, не ги евидентира преку сметките за залихи на материјали, ситен инвентар и резервни делови и сметката останат капитал. Материјалното книговодство кое што се води за магацинот сместен на аеродром Петровец во Скопје не е поврзан и компатибилен со финансиското сметководство, а ги содржи дел од извршените набавки на канцелариски материјали, ситен инвентар, резервни делови и опрема, што значи и нецелосно материјално задолжување и раздолжување на лицата кои го водат магацинот, а со тоа и на лицата кои располагаат со средствата.
- вкупниот промет на благајната (денарска и девизна) не го вклучува прометот на авансите за службени патувања, ниту се води аналитичка евиденција на побарувања за аванси по лица изразени во денари и девизи, што остава можност за злоупотреба и незаконско трошење на буџетски средства.

Неводењето, односно несоодветното водење на деловните книги придонесува за нереално и необјективно прикажување на прометот и состојбата на соодветните сметки во сметководствената евиденција.

11.2.2. Податоците кои се внесени во деловните книги не се базираат на веродостојни и вистинити сметководствени документи. Голем дел од нив не се потпишани од директорот, ниту пак од него овластено лице со што ќе се потврди дека документот е вистинит и дека реално ја прикажува сметководствената промена односно трансакција. На одделни документи (патни налози) е користен факсимил од директорот, за кои не е добиена писмена изјава кој може да го користи во негово отсуство. Ваквата состојба укажува на непостоење на интерни контроли кои ќе обезбедат заштита од измами и грешки.

11.2.3. Во декември 2004 година, согласно законските прописи, донесено е интерно упатство – процедури за начин на работа во УЦВП, со цел неговата примена да овозможи правилно движење и следење на документацијата за деловните настани – трансакции, во функција на постоење на определен систем на интерна контрола што ќе обезбеди точност и потполност на сметководствените евиденции, правовремено изготвување на веродостојни финансиски информации, зачувување на средствата, спречување и откривање на измами и грешки. Со ревизијата се констатира дека овие процедури не се почитуваат од страна на вработените поради што се утврдени голем број на незаконитости во овој

извештај, што значи дека не е обезбеден систем на редовна внатрешна сметководствена контрола спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, и може да доведе до несовесно располагање и злоупотреба со буџетските средства од страна на лицата вработени во државниот орган.

11.2.4. Не е извршен попис на средствата (нематеријални средства, земјишта, градежни објекти, опрема, материјални средства во подготовка, побарувања и обврски) и изворите на средства на начин пропишан со законските прописи, односно не е извршено усогласување на состојбата на средствата и нивните извори искажани во сметководството со фактичката состојба утврдена на ден 31.12.2005 година.

Извршен е само физички попис по место на наоѓање на опремата при што пописот е вршен во 11 месец 2005 година и истиот не ги вклучува набавките од 12 месец 2005 година. Пописните листи се неуредни, непотполни и не се потпишани од сите членови на комисијата. За опремата која што е дадена на времено користење нема обезбедено пописни листи од Министерството за транспорт и врски, а за расходуваната опрема не се изготвени посебни пописни листи.

Со пописот не се опфатени материјалните средства во подготовка и градежните објекти и не е утврдена нивната состојба, евентуалните оштетувања, дали се вршени дополнителни вложувања во нив и сл.

Пописот на побарувањата и обврските не е вршен на соодветен начин за да се утврди фактичката состојба како и правниот основ на постоене на истите, туку состојбите се превземени од сметководствената евиденција, без утврдување на старосната структура на салдата и предлог за нивно расчистување. Посебно се истакнува дека голем дел од побарувањата се искажани на сомнителни и спорни побарувања, кои со години останале ненаплатени (пр: побарувањата од купувачи во странство од минати години изнесуваат 62.444 илјади денари), за кои пописната комисија не извршила анализа и не дала предлог за понатамошната постапка со истите.

Имајќи ја предвид ваквата состојба ревизијата не беше во можност да се увери во реалноста и објективноста на искажаните билансни позиции на ден 31.12.2005 година.

11.2.5. Поради неприменето соодветно сметководствено начело на парично искажување утврдена е неусогласеност помеѓу паричните средства во Билансот на состојба на ден 31 Декември 2005 година и остварениот вишок на приходи – добивка пред оданочување за износ од 18.836 илјади денари, спротивно на Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници. Истото има за последица нереално и необјективно прикажување на билансните позиции во Билансот на состојбата, како и на резултатот од финансиските трансакции во 2005 година.

11.2.6. При пресметката на амортизацијата на евидентираниите материјални средства (градежни објекти и опрема) за 2005 година не се применети пропишаните стапки кои важат за буџетските корисници што е спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Поради неизвршениот попис, како и поради неевидентираниите материјални средства, за што е дадено образложение во т. 10.4. од овој извештај, износот на амортизацијата за 2005 година не е реално искажан, кое има за резултат нереално и необјективно прикажување на акумулираната амортизација (исправка на вредност) на материјалните средства. Од страна на ревизијата неможеше да се квантифицира износот за корекција

бидејќи не е извршен попис за утврдување на фактичката состојба на средствата, која би била основица за пресметка на амортизација. Ваквото работење има за ефект нереално и необјективно прикажување на сегашната вредност на материјалните средства.

11.2.7. Вредноста на државниот јавен капитал во износ од 3.430.451 илјади денари не е усогласена со сегашната вредност на материјалните средства во износ од 3.566.634 илјади денари, за износ од 136.183 илјади денари, која разлика по спроведените корекции од ревизијата се намали на 3.071 илјади денари, а произлегува од 2001 година. Ваквото работење е спротивно на Законот за сметководство и има за последица нереално и необјективно прикажување на билансните позиции во финансиските извештаи.

Препораки и мерки:

1. Одговорните лица во УЦВП да воведат евиденција на залихите на материјали, резервни делови и ситен инвентар преку соодветните сметки од сметковниот план, материјалното книговодство да го поврзат со главната книга и дневникот и да ги евидентираат дадените и вратените аванси на вработените, согласно Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници.
2. Книжењата во деловните книги да се спроведуваат врз основа на веродостојни и вистинити сметководствени документи.
3. УЦВП да обезбеди внатрешна сметководствена контрола за проверка на финансиските промени односно трансакции, како и проверка на сметководствената документација и финансиските извештаи согласно Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници.
4. Да се изврши попис на средствата и изворите на средства согласно законските прописи и во деловните книги да се евидентираат неевидентирани средства со кои располага УЦВП, без оглед на тоа дали се набавени од сопствени средства, од кредит од ЕБОР или добиени бесплатно. Поради значајноста на инвестициите во тек искажани во финансиските извештаи во износ од 119.249 илјади денари при спроведувањето на попис посебно внимание да се обрне на инвестициите во тек од минати години.
5. При книжењето на деловните промени да се применува принципот на буџетското сметководствено начело на парично искажување.
6. Одговорните лица за финансии и сметководство да изготват нова пресметка на амортизација на материјалните средства по спроведувањето на пописот и утврдувањето на фактичката состојба на материјалните средства и да спроведат соодветно книжење за утврдените разлики.
7. Одговорните лица за финансии и сметководство да утврдат од што произлегува разликата која потекнува од 2001 година и врз основа на тоа да спроведат соодветни книжења за усогласување на состојбите на државниот јавен капитал и постојаните средства.

11.3. Неправилности во искажувањето на приходите и расходите:

11.3.1. Сите видови на приходи во вкупен износ од 780.236 илјади денари (освен надоместокот за исполнување на условите за безбедност во воздушниот сообраќај) според одлуките и наредбите донесени од страна на Владата на РМ, врз основа на одделни членови во Законот за воздушна пловидба, Законот за користење на воздухопловни пристаништа и Законот за Влада на РМ, се приход на Буџетот на РМ, а УЦВП според истите е задолжена за пресметување и наплата на приходот од надоместоците. Сите одлуки и

наредби за пресметување и наплатување на приходите, како и стариот Закон за воздушна пловидба, важат и се применуваат, а истовремено е донесена и измена на Законот за УЦВП која во чл 6-а дава право и утврдува дека сите претходно наведени надоместоци се сопствени приходи на УЦВП од кои истата ќе се финансира. На ваков начин постои контрадикторност во правото на користење и располагање со средствата кај два различни субјекта односно Буџет на РМ и УЦВП. Вкупните приходи што се остваруваат и наплатуваат на годишно ниво се поголеми од буџетираниите и секогаш останува голем дел од средствата на крајот на годината на сметка на УЦВП, кои за 2005 година изнесуваат 273.873 илјади денари и согласно Законот за буџетите не се враќаат во Буџетот на РМ. Ефектот од ваквиот начин на работа доведува наведените средства да останат надвор од функцијата на Буџетот на РМ без можност за нивно ефикасно, навремено и рационално користење за потребите на државата. Остатокот на средствата од наплатените надоместоци на УЦВП, се оданочуваат, спротивно на Законот за данок од добивка, иако истите се приход на државата и се строго наменски средства определени за одвивање на дејноста на Управата.

11.3.2. Вкупниот приход за 2005 година по основ на надоместоци од прелети изнесува 630.869 илјади денари (10.328.027,50 евра), од кој што ненаплатен приход изнесува 82.787 илјади денари. Сомнителни и спорни побарувања од авиопревозниците, според извештаите од Еуроконтрол евидентирани во деловните книги и финансиските извештаи на УЦВП, на пасивни временски разграничувања за редовни побарувања и за камати, изнесуваат вкупно 80.718 илјади денари, од кои по основ на редовни побарувања во износ од 72.273 илјади денари и по основ на пресметани камати во износ од 8.445 илјади денари, или 57,62 % од вкупните сомнителни и спорни побарувања. Ревизијата не беше запознаена преку соодветна документација дали и какви мерки за принудно враќање на долгот презема Еуроконтрол во име и за сметка на УЦВП, задолжена со клаузула бр 7 од анекс бр 2 од условите за плаќање, како составен дел на Наредбата, во случај кога должникот (авиопревозникот - корисникот на услугата) не го плаќа износот кој го должи, што може да има за последица помалку остварен приход.

11.3.3. УЦВП нема изградено систем за контрола на реалноста и објективноста на побарувањата од странските авиокомпаниии по основ на надоместоци од прелети, кои во име и за сметка на УЦВП ги фактурира и наплатува Европската организација за воздухопловна безбедност (Еуроконтрол), согласно Наредбата за висината на надоместокот за користење на уредите и услугите на контрола на летање во воздушниот сообраќај – прелети и Меѓународната конвенција за соработка во безбедноста на воздушниот сообраќај, од причина што УЦВП нема назначено лице во Контролниот одбор, ниту се изготвува извештај на крајот на секоја година од страна на контролен одбор, спротивно на чл 22 од Статутот на Агенцијата, која е составен дел на Еуроконтрол. Во врска со наплатата на овие побарувања не е обезбедена и техничка поддршка (софтвер) преку кој ќе се контролира реалноста на побарувањата и остварувањето на приходите по овој основ.

11.3.4. За приходот кој го остварува УЦВП преку ЈПАУ Македонија, кој што јавното претпријатие, во име и за сметка на УЦВП, го наплатува во готово, а се однесува на надоместок за слетување – лендинг, АТС и светло во моментот на слетување на одделни авиокомпаниии кои немаат редовни авио летови, не постои законски акт и пропишана процедура за начинот на пресметка, како и роковите за уплата на истиот. Во финансиските извештаи

и деловните книги на УЦВП не се евидентира прометот со девизите преку касови извештаи односно не се води благајна за готовината добиена од ЈПАУ која во 2005 година изнесува 4.252 илјади денари, што е спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Исто така, нема пропишана постапка за контрола на пресметаниот и наплатен приход по наведениот основ во УЦВП. Како резултат на непостоење на интерни контроли постои можност за несовесно ракување и злоупотреба на средствата од одговорните лица во УЦВП, како и помалку остварен приход во Буџетот на РМ.

11.3.5. Во изминатиот период (од 2000 година до денес) УЦВП издавала под закуп недвижности (земјиште или бетонската подлога на локациите на одделни леталишта), врз основа на кои остварувала приход од закуп, кој според Законот за буџети и Упатството за начинот на евидентирање и распоредување на јавните приходи, претставува приход во Буџетот на РМ. На ревизијата не е презентирано колку договори се склучени и колкав приход од закупнина е остварен во изминатиот период по основ на закуп и дали истиот е уплатен на соодветна уплатна сметка во Буџетот на РМ. На увид се дадени два договора за закуп со времетраење од 5 и 10 години (со Бониер, Куманово од 2003 година и со Замрзната храна, ДООЕЛ Неготино од 2000 година) и закупнина од 1920 евра односно 9.000 евра годишно, кои што се корегираат за признаени трошоци за тековно одржување од УЦВП. Резултатот од претходнонаведените активности, спротивно на законските прописи, е неостварен приход во Буџетот на РМ и стекнување со противправна имотна корист на закупецот.

11.3.6. Ревизијата не можеше да се увери во реалноста и објективноста на искажаните трошоци за тековно одржување на инфраструктурните објекти на аеродромите Скопје и Охрид во вкупен износ од 67.281 илјади денари од причина што УЦВП не врши целосен надзор и контрола на реализацијата од финансиски, физички и квалитативен аспект на работите што се предвидени во договорот за тековно одржување на инфраструктурните објекти на аеродромите Скопје и Охрид, а чиј вршител е ЈПАУ Македонија, што е спротивно на чл 8 и 13 ст 2 од договорот и може да има за ефект ненаменско и незаконско трошење на средства. Кон ова треба да се додаде дека во прилог на фактурите за пресметаните варијабилни трошоци од ЈПАУ Македонија има прегледи за вредноста на варијабилните трошоци со податоци за извршените активности од страна на одделни изведувачи и добавувачи или интерни налози за одредени извршени услуги, со броеви на фактури и вредност, потпишани од одговорни лица во ЈПАУ, меѓутоа нема писмен документ од страна на УЦВП за проверка и контрола на наведените документи во прегледот, а голем дел од наведената документација и не е обезбедена во УЦВП, ниту пак е извршена контрола на квантитативен и квалитативен прием на материјалите или опремата, или на извршената услуга на лице место.

11.3.7. Ревизијата не можеше да се увери во реалноста и објективноста на искажаните расходи во УЦВП поради непостоење на соодветна поткрепувачка документација, спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, кај следните видови на расходи:

- Расходи за потрошено гориво во износ од 4.720 илјади денари, врз основа на фактури од Макпетрол АД Скопје, за набавени вредносни картички во апоени – Верна плус, кои се користат за купување на гориво за службени возила и за агрегатите за радионавигацииските објекти. За вредносните картички во текот на годината не е обезбедена соодветна

евиденција за задолжување и раздолжување на лицата кои располагаат со нив. На 31.12.2005 година извршен е попис на верна картичките за што се задолжени лицата вредносно во вкупен износ од 155 илјади денари, а не по број и апоени на истите. Сметките за гориво за возилата и извештаите за обиколка на уред/систем за навигациските објекти врз основа на кои се раздолжуваат лицата не се потпишани од директорот или друго овластено лице, ниту се врши интерна контрола за потрошокот на горивото за агрегатите. За користење на возилата не се изготвени реверси за задолжување по лица и не се изготвуваат патни налози поради што ревизијата не можеше да се увери дали направените трошоци за гориво се направени за обавување на службени потреби или за лични цели. Посебно треба да се истакне дека за возилото Хундаи Соната со рег бр СК 748 ГП потрошено е гориво за 2005 година во вкупен износ од 323 илјади денари, како посебно висок износ на трошок за кој не се знае за кого и за какви потреби е користено.

- Расходи за електрична енергија во износ од 1.225 илјади денари за потрошена електрична енергија за контролата на летање во Охрид по фактури од ЈПАУ Македонија, врз основа на сметки од ЈП Електростопанство на Македонија, поради неизвршено разграничување на потрошувачката односно непостоење на мерни инструменти поделно за УЦВП и ЈПАУ и без склучен договор.
- Расходи за поправка и сервисирање на лесни возила (вклучувајќи резервни делови и гуми) и за поправка и одржување на опрема во вкупен износ од 7.937 илјади денари, поради непочитување на процедурите за начинот на работа при користење на услугите од добавувачи и набавките на резервни делови и гуми, содржани во процедурите за работа од 6.12.2004 година, и поради некомплетна документација (неприложени или непотпишани испратници или работни налози од лицата за прием или потврда на извршената работа и непотпишани фактури од овластено лице за одобрување во УЦВП), како и неизготвување на записници за потврден прием или за потврда на извршената работа и неизвршен прием на резервните делови во магацин.
- Расходи за генерално чистење на објектите во УЦВП по фактури од Бапал ДООЕЛ Скопје и од Мина, ДООЕЛ Скопје во вкупен износ од 726 илјади денари, поради некомплетна и неверодостојна документација (фактурите од Бапал немаат печат од фирмата, нема потпис од лице за потврда на работата ниту на фактурата, ниту на работниот налог, не се потпишани од директорот, ниту од друго овластено лице, на фактурата од Мина нема потпис од лице за потврда на работата ниту на фактурата ниту на работниот налог, не се потпишани од директорот ниту од друго овластено лице, а се однесува за извршени услуги во рок од 4 дена во декември 2005 година. Ревизијата не е уверена дали, во колкав обем и по која цена е извршена услугата без да се спроведе постапка за јавна набавка.
- Патни расходи во износ од 241 илјада денари за патувања во странство поради неиздавање на решенија и патни налози за службени патувања од страна на директорот, согласно Уредбата за издатоците за службени патувања и селидби во странство што на органите на управа им се признаваат во тековни трошоци, од кои што би се утврдила целта на патувањето во странство и работите и задачите што лицето требало да ги изврши.
- Ревизијата не можеше да се увери во поблиската намена на расходите за репрезентација во износ од 1.307 илјади денари, бидејќи не е донесен интерен акт за начинот, правото и висината на користење на средствата за репрезентација, што остава можност за злоупотреби.

Необезбедениот систем на интерни контроли може да доведе до несовесно користење и злоупотреба на буџетските средства од страна на лицата вработени во УЦВП.

Препораки и мерки:

1. Владата на РМ и Министерството за финансии во соработка со УЦВП да извршат усогласување на законските прописи во однос на приходот остварен во УЦВП и правото на користење и располагање со средствата кај двата различни субјекта односно Буџет на РМ и УЦВП.
2. УЦВП да обезбеди систем за контрола на реалноста и објективноста на побарувањата од странските авиокомпаниии по основ на надоместоци од прелети.
3. Да воспостави пропишана процедура за начинот на пресметка и роковите за уплата помеѓу УЦВП и ЈПАУ Македонија, Скопје, да го евидентира прометот со девизите преку касови извештаи и благајна за готовината добиена од ЈПАУ и да воведи пропишана постапка за контрола на приходот.
4. Да се пресмета и наплати целиот приход од издавање на недвижности под закуп со издавање на фактури за закупопримачите со директно насочување на приходот во Буџетот на РМ на уплатна сметка 840 – 6483 (приходно konto 725942).
5. УЦВП да врши целосен надзор и контрола на реализацијата од финансиски, физички и квалитативен аспект на работите што се предвидени во договорот за тековно одржување на инфраструктурните објекти на аеродромите Скопје и Охрид.
6. Да воведи евиденција за издавање на патни налози за користење на возилата за службени цели и соодветна евиденција на задолжување и раздолжување со боновите за гориво.
7. Да изврши разграничување односно да постави мерни инструменти поделно за УЦВП и ЈПАУ за потрошувачката на електрична енергија за контролата на летање во Охрид.
8. Вработените на УЦВП и одговорните лица да ги почитуваат процедурите за начинот на работа со цел правилно движење и следење на документацијата при користење на услугите од добавувачи и набавките на резервни делови и гуми.
9. Директорот на УЦВП за службено патување во странство да издава решение и налог за службено патување во странство со сите релевантни податоци согласно Уредбата за издатоците за службени патувања и селидби во странство што на органите на управа им се признаваат во тековни трошоци.
10. УЦВП да воспостави процедури за користење на средствата за репрезентација (одговорно лице и официјално објаснување на намената на трошоците) со цел да се обезбеди наменско, рационално и економично користење на средствата утврдени со буџетот за оваа намена.
- 11.4. **Неправилности во искажувањето на позициите во Билансот на состојба:**

11.4.1. Во периодот од 2000 до 2005 година МАТ АД Скопје како корисник на услугите од УЦВП кои се однесуваат на лендинг, АТС и користење на светлосна сигнализација, континуирано и должи на УЦВП средства по наведените основи кои што на 31.12.2005 година изнесуваат 1.402.372,45 евра односно 85.794 илјади денари. Од страна на одговорните лица во УЦВП не се навремено превземени мерки за наплата на побарувањата, спротивно на даденото право и законска обврска од страна на државата да се грижат за наплата на приходите, со што е овозможено незаконско користење на буџетски средства од страна на приватна фирма во подолг период, како и помалку очекуван остварен приход од наплата на извршени услуги. Со извршената споредба на вредноста на побарувањата по

тужбите кои се поднесени во 2005 и 2006 година во однос на евидентираниите побарувања се констатира дека не се тужени побарувања од 2000 година во износ од 369.841,89 евра, односно во денарска противредност од 22.626 илјади денари на 31.12.2005 година, ниту е пресметана камата за ненавременото плаќање. И покрај потпишаниот договор за регулирање на финансиските обврски од 27.10.2003 година и неисполнување на обврските од страна на МАТ за плаќање на долгот од 274.376,75 евра на 9 месечни рати, УЦВП не преземала мерки за пресметување законска затезна камата, како и престанок на давање услуги. Ваквата состојба упатува на неодговорен однос кон наплатата на своите побарувања, и безкаматно кредитирање.

11.4.2. Во деловните книги и финансиските извештаи побарувањата од минати години (1995, 1996, 2001 и 2002 година) од Палер Македонија, Авиоимпекс АД Скопје и ЕР сервис, Скопје се искажани на помал износ во однос на побарувањата од овие субјекти според поднесените тужби пред Основниот суд во Скопје, од причина што во периодот кога настанал должничко доверителниот однос истите не биле книжени, спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Споровите се започнати во 1997, 2003 и 2005 година и сеуште се во тек. Разликата кај Авиоимпекс АД, Скопје изнесува 7.196 илјади денари, кај ЕР сервис, Скопје изнесува 993 илјади денари, а побарувањето од Палер Македонија во износ од 1.533.285 германски марки, воопшто не е книжено, поради што нереално и необјективно се искажани билансните позиции во финансиските извештаи.

11.4.3. Од вкупните ненаплатени побарувања на УЦВП од странство, во износ од 832.506,50 евра по основ на пресметан надоместок за лендинг, АТС и светло, погрешно се наплатени средства на сметка на ЈПАУ Македонија во износ од 218.763,23 евра, наместо на девизната сметка на УЦВП, преку наведување на точниот број на сметката на УЦВП, а погрешен назив на корисникот (ЈПАУ наместо УЦВП). Плаќањето е извршено преку Комерцијална банка АД Скопје. Заради расчистување на состојбата на 26.03.2004 година УЦВП има испратено писмо до странскиот доверител, за настанатата ситуација со барање за разрешување на проблемот, но нема писмен одговор. На 7.12.2004 година изготвен е и финансиски записник со кој ЈПАУ потврдува дека има наплатено побарувања за сметка на УЦВП во износ од 221.943,39 евра. Записникот е потпишан, меѓутоа сеуште не е реализиран бидејќи во истиот се предлага враќањето на средствата да се спроведе со договор за цесија, кој не е можно да се реализира со странски доверител. Со ваквиот начин на работење и преземање на соодветни мерки од страна на директорот на УЦВП овозможено е неосновано финансирање на ЈПАУ и бескаматно кредитирање.

11.4.4. Спротивно на Законот за користење и располагање со ствари во државна сопственост, УЦВП не ја информирала Владата на РМ, (ниту пред склучувањето на договорот за здружување на средствата, ниту пак во моментот на потпишувањето на спогодбата за раскинување на договорите), за исплатените средства за набавка на деловен простор во вкупен износ од 105.357 илјади денари, со што овозможила повторно трошење на буџетски средства преку продавање на ист деловен простор на државен орган (Министерство за економија – Биро за метрологија). Имено, во 2004 година Владата на РМ исплатила средства во вкупен износ од 1.548.780 евра без пресметан ддв, за купување на деловен простор, кој претходно е договорен и плаќан од страна на УЦВП, како здружувач на

средства за изградба на деловен простор со КГМ Инжинеринг ДОО Скопје. Без никакво образложение и причина од страна на директорот, на 09.09.2004 година склучена е спогодба помеѓу УЦВП и КГМ Инжинеринг, ДОО Скопје, со која УЦВП му го отстапува правото на КГМ да најде заинтересиран купувач со кој ќе потпише купопродажен договор, а по потпишувањето на договорот да се вратат средствата од 105.357 илјади денари на УЦВП, со превземање обврска на КГМ да ги плати законска камата поради доцнење во плаќањето врз основа на правосилен акт од надлежен орган. КГМ не ги вратила средствата на УЦВП согласно рокот во спогодбата. На ден 13.06.2005 година директорот потпишува изјава за компензација на износ од 24.684 илјади денари, со која прифаќа да ја плати пресметаната камата од КГМ, без донесен правосилен акт од надлежен суд, спротивно на потпишаната спогодба и за кој се води судски спор, со што неосновано го намалува износот на побарувањето на УЦВП од КГМ, а со тоа и очекуваниот приход од наплата на истото. Иако на ден 05.07.2005 година од страна на секторот за материјално-финансиски и општи работи до директорот на УЦВП бил доставен предлог за тужење на КГМ Инжинеринг за неплатениот износ до тој период од 63.357 илјади денари, во 2005 година не била поднесена тужба до надлежен суд. Со непреземањето на навремени мерки за наплата на побарувањата одговорните лица во УЦВП овозможиле незаконско користење на средства од страна на приватна фирма во подолг период, како и помалку очекуван остварен приход од вложувањата во објектот во Буџетот на РМ. Во 2005 година извршена е ревизија на успешност во Министерството за економија – Биро за метрологија преку која е обезбедена изјава од КГМ Инженеринг ДОО Скопје со датум од 11.11.2005 година во која изјавува дека предметната недвижност – деловните простории се во сопственост на КГМ Инженеринг ДОО Скопје и не се финансиски оптоварени со никакви побарувања и обврски, па и со побарувања и обврски од УЦВП, иако според деловните книги на УЦВП долгот на КГМ изнесува 53.357 илјади денари, а според конфирмацијата потврдена од КГМ долгот изнесува 28.673 илјади денари, што значи дека фирмата КГМ Инжинеринг дала неистинити податоци со цел да оствари имотна корист во своја полза на терет на државата.

- 11.4.5. Во финансиските извештаи на УЦВП искажана е обврска за краткорочен кредит од Македонска банка АД Скопје по договор од 25.04.2002 година на износ од 44.660 илјади денари, со рок на враќање од 3 месеци, без камата. Потребата од комисионен кредит произлегла од недостаток на средства за плаќање на достасаниот ануитет по кредитот од ЕБОР на 1.03.2002 година поради претходно трансферирани средства на ЈП Електростопанство на Македонија во износ од 53.015 илјади денари, по налог на Министерството за финансии од 12.12.2001 година, а врз основа на извадок од Нацрт записник од Владата на РМ заведен под бр 23-6886/1 од 28.11.2001 година, од одржаната седница на 27.11.2001 година. Средствата што се трансферирани произлегуваат од приходите остварени од наплатени надоместоци од лендинг од девизната сметка во НБМ. Во образецот 743 од 13.12.2001 година е наведено дека исплатата е аванс (позајмица) на ЈП Електростопанство на Македонија. До денес во финансиските извештаи на УЦВП искажана е обврска за краткорочен кредит од Македонска банка АД Скопје, а нема искажано побарување од ниеден субјект, ниту од ЈП, ниту од МФ. ЈП Електростопанство до денес ги нема вратено средствата на УЦВП. Ефектот од финансиската трансакција е незаконска исплата на средства од приходите од лендинг на јавно претпријатие без одлука на Владата на

РМ. Во 2004 година добиен е допис од МФ за наплата на кредит со задолжување на УЦВП да го врати кредитот во Македонска банка во рок од 15 дена со цел истите да бидат вратени во Буџетот на РМ. На ова писмо УЦВП има дадено детален одговор за претходно настанатата ситуација со даден предлог МФ да го задолжи ЈП да го врати долгот на УЦВП кон Македонска банка. До денес нема добиено никаков одговор од МФ, ниту случајот е разрешен.

11.4.6. Ревизијата не можеше да се увери во реалноста и објективноста на искажаната сметководствена вредност на земјиштето во износ од 1.346 илјади денари и градежните објекти во износ од 2.806.143 илјади денари поради неизвршен попис, непрезентирана документација за видот и вредноста по која се евидентирани градежните објекти и земјиштето, како и непрезентиран доказ за сопственост на објектите, освен поседовни листови за дел од леталиштата. Во сметководствената евиденција не се евидентирани сите видови на недвижности кои се дадени на користење на УЦВП врз основа на Одлуката на Владата од 1994 година и донесените акти во врска со одлуката. УЦВП нема установено и воведено евиденција на недвижните ствари во државна сопственост спротивно на Законот за користење и располагање со ствари во државна сопственост. Резултатот од неевидентирањето и неводењето на внатрешната евиденција на недвижните ствари е необјективно и нереално искажување на билансните позиции, како и немање на сознание за вкупната вредност на недвижни ствари со кои располага РМ.

11.4.7. Вредноста на материјалните средства во подготовка и опремата која што е искажана во финансиските извештаи и деловните книги под 31.12.2005 година во вкупен износ од 631.426 илјади денари не одговара на вистинската состојба на вредноста на истите, спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, поради следното:

- При набавката, во најголем број на случаи, во 2005 година и во изминатиот период, опремата се евидентира по фактурна вредност без зависни трошоци (увозни и царински давачки, транспорт и шпедиција) и без ДДВ, со што искажана е помала набавна вредност, спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.
- Не е извршено правилно разграничувањето на материјални и нематеријални средства, резервни делови и потрошен материјал, кај набавката на компјутерската опрема поради што настануваат грешки како неевидентирање или неправилно евидентирање (на несоодветно konto или погрешен износ).
- Со извршената споредба на евидентираниите ново набавени средства во однос на набавките во 2005 година, финансирани од сопствени средства и од средства од кредитот од ЕБОР, или пак добиени бесплатно од странство, се констатира дека голем дел од нив не се евидентирани во деловните книги, ниту пак истите се најдени со спроведениот физички попис, поради што ревизијата не можеше да ја потврди ваквата состојба, ниту да даде корекција на состојбите искажани во финансиските извештаи.
- Ревизијата утврди неевидентирани средства во вкупен износ од 50.353 илјади денари, од кои за нематеријални средства (лиценци) на вредност од 7.349 илјади денари и опрема (најголем дел на надградба на постоечки системи) на вредност од 43.004 илјади денари.
- Посебно се истакнува набавката на компјутерска опрема од ЕЦС Компјутерс, Скопје, финансирана од кредитот од ЕБОР, на вкупна набавна вредност од 12.275 илјади денари, од која евидентирана е

опрема само на износ од 2.195 илјади денари, а остатокот не е евидентиран, а како причина се наведува неправилното разграничување и неусогласеноста на внесените основни средства во однос на приемниците во магацинот и извршениот физички попис што може да доведе до злоупотреба во ракувањето со средствата.

- Во финансиските извештаи и деловните книги набавката на радар за аеродром Охрид, (вредноста според договорот изнесува вкупно 2.569.776,00 евра), која што се одвива сукцесивно, и се финансира од кредитот на ЕБОР, не се евидентира на материјални средства во подготовка, ниту пак е извршен попис под 31.12.2005 година, а со ревизијата во 2005 година според документацијата се констатира делумна набавка во вкупна вредност од 21.102 илјади денари.
- Не се евидентирани и резервни делови (набавени или бесплатно добиени) во вкупна вредност од 587 илјади денари.

Напред наведеното го потврдува наодот за нереалност и необјективност на искажаната вредност на постојаните средства во Билансот на состојба.

Препораки и мерки:

1. Одговорните лица во УЦВП да поднесат тужба за ненаплатените побарувања од 2000 година во износ од 369.841,89 евра односно во денарска противвредност 22.626 илјади денари и во идниот период да превземаат навремени и соодветни мерки за наплата на побарувањата од МАТ АД Скопје.
2. Во деловните книги и финансиските извештаи да се искажат побарувањата од Палер Македонија, Авиоимпекс АД Скопје и ЕР сервис, Скопје според нивната реална состојба, како и на соодветните сметки за сомнителни и спорни побарувања.
3. УЦВП да превземе соодветни мерки за наплата на побарувањето од УСА АФ – американските воздухопловни сили и повраќај на средствата од ЈПАУ Македонија.
4. Да се преиспита целиот случај во врска со изградбата на објектот од почетокот на здружување на средствата до денес, како и да се утврди одговорноста на сите инволвирани страни во наведениот случај со цел преземање на соодветни мерки против одговорните лица.
5. УЦВП во соработка со Министерството за финансии да го разреши случајот со преносот на средства на ЈП Електростопанство на Македонија и евидентираната обврска према Македонска банка АД Скопје.
6. УЦВП да воведат евиденција на недвижните ствари во државна сопственост (книга за внатрешна евиденција) што ги користи управата и да достави податоци за сметководствената вредност на недвижните ствари со состојба на 31.12.2005 година до Државниот завод за геодетски работи. Исто така, да обезбеди доказ за сопственост (имотен лист) за земјиштето и сите градежни објекти и леталишта кои се дадени на користење на УЦВП.
7. Да ја извести Владата на РМ преку МФ – Управа за имотно правни работи за објектите кои престанале да ги користат или за кои престанала потребата од користење на одделни објекти, со што би се овозможило преземање на соодветни активности од страна на Владата на РМ.
8. Во деловните книги набавната вредност на нематеријалните и материјалните средства, со посебно внимание на материјалните средства во подготовка, да се евидентира навремено и согласно Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, со правилно разграничување на извршените набавки според видот на средството.

11.5. Ненаменско и незаконско користење на средствата:

11.5.1. Направени расходи без претходно обезбедени средства со буџетот/финансискиот план и спротивно на законските прописи:

- Ненаменски потрошени средства во вкупен износ од 2.324 илјади денари за камата за ненавремено плаќање на обврските за чланарини и платена обврска за обука према Еуроконтрол, Брисел во вкупен износ од 522 илјади денари (8.466 евра) и за чланарина на меѓународна организација ИЦАО во износ од 1.802 илјади денари, од ставката отплата на главнина, без согласност од МФ за пренамена на средства, спротивно на Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2005 година.
- Ненаменски потрошени средства за обврските за камати по долгорочни кредити (од Банк Брисел Ламберт и ЕБОР) во вкупен износ од 13.604 илјади денари кои не се планирани и исплатени од ставката каматни плаќања, туку од ставката отплата на главнина, спротивно на Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2005 година.
- Потрошени средства за градежно одржување и интервенции од градежно занатски фази во објекти на УЦВП, исплатени на Промонтинг ДООЕЛ Скопје, од несоодветни ставки (од ставка купување на друга опрема и од ставка изградба на други објекти) во вкупен износ од 3.796 илјади денари што претставува ненаменско и незаконско трошење на средства без согласност од МФ и без одлука на Владата на РМ, спротивно на чл 7 ст 2 и 3 од Законот за извршување на Буџетот на РМ. Со анализа на договорените работи по основниот и анекс договорите и извршените работи по завршната ситуација од Промонтинг, ДООЕЛ Скопје се констатира дека голем дел од предвидените и договорените работи не биле извршени, а истовремено се склучуваат анекс договори за новопредвидени работи и истите се плаќаат без претходно спроведена постапка за јавни набавки. Ова укажува на непридржување кон видовите на работи по количини и цени кои се договорени, како и ненаменски и незаконски исплати на средства.
- Ненаменски исплатени средства во износ од 4.043 илјади денари на Воздухопловната федерација на Македонија, за набавка на падобрански сигурносни автомати во износ од 1.110 илјади денари и за ревизија на шест елиси и еден мотор на авионите УТВА 75 во износ од 2.933 илјади денари, спротивно на намената на Одлуката за користење на средства од надоместокот од прелети од 1998 година и договорот за начинот на користење на средства за набавка на тренажни авиони за обука на летачки персонал од 1998 година. Исто така, се констатира дека ревизијата се вршела заклучно со 29.05.2006 година, при што однапред биле исплатени средства од сметката на УЦВП на ВХМ на 26.12.2005 година во износ од 2.262 илјади денари за услуга која е извршена на 29.05.2006 година, а за износот од 314 илјади денари до денот на ревизијата ВХМ не ги оправдала овие средства со документи, поради што истите се незаконски исплатени средства.
- Спротивно на чл 3 и 4 од решението за користење и управување со инфраструктурни објекти од 21.10.1994 година и спогодбата за примопредавање на недвижности од 6 месец 1996 година, како и спротивно на чл 1 од договорот за тековно одржување во 1997 година, УЦВП незаконски исплатила средства во вкупен износ од 1.027 илјади денари за санација на коловоз на патека за возење Алфа за аеродром Скопје, наместо истото да го изврши ЈПАУ Македонија Скопје.
- Повеќе исплатени средства во нето износ од 6.674 илјади денари спротивно на член 3 ал 5 од Одлуката за начинот и постапката за утврдување на платите на вработените во УЦВП од причина што на работните места на кои се извршуваат работни задачи на воздухопловно

стручно технички и административни работи кои директно влијаат на воздушната пловидба, а за кои не е потребно поседување на потребна важечка дозвола за работа, платата се исплатува како за работни места за кои е потребно поседување на дозвола (100%, 90%, 80% или 72% во однос на референтното место – обласен процедурален контролор на летање во зависност од работните задачи кои се извршуваат на работното место) наместо да се пресметува и исплатува 43% од вредноста на референтното место.

- Исплатени средства за патни и дневни расходи во износ од 386 илјади денари за патување на директорот во Сингапур и исплатени средства во износ од 116 илјади денари за патување на директорот со неговата сопруга во Мадрид, кои не се за целите и потребите на УЦВП, што е спротивно на Уредбата за издатоци и селидби во странство што на органите на управата им се признаваат во тековни трошоци.
- Неосновано исплатени средства во износ од 404 илјади денари за воздухопловен додаток на 3 вработени во УЦВП, кои работат на работни места за кои не е потребно да поседуваат посебно овластување за извршување на редовните работни задачи, од причина што овластувањата кои им се делегирани со Решенијата издадени од Министерот за транспорт и врски се содржани во описот на нивните работни места согласно актот за организација на УЦВП.
- Неосновано исплатени средства во износ од 167 илјади денари, со вклучен персонален данок од доход, за воздухопловен додаток на директорот на УЦВП од причина што истиот е именувано лице на функција директор за чие обавување не е потребно да поседува важечка дозвола за работа. Истиот го остварува правото врз основа на решение донесено од Министерот за транспорт и врски.
- Исплатени средства во износ 3.315 илјади денари за воздухопловен додаток на надворешни лица ангажирани во УЦВП со договори за вршење на оперативни услуги спротивно на член 4 од Одлуката за начинот и постапка за утврдување на платите на вработените во УЦВП согласно кој воздухопловен додаток се исплатува само на вработените во УЦВП кои работат на работни места за кои е потребно да поседуваат важечка дозвола за работа.
- Извршени исплати во износ од 1.852 илјади денари, со вклучен персонален данок од доход, на вработените во секторот за контрола на летање по основ на зголемување на основната нето плата од 10% за месеците јуни, јули и август поради зголемен обем на работа за која намена не се планирани средства со буџетот на УЦВП, ниту пак се определени критериуми за наградување, спротивно на Законот за извршување на Буџетот за 2005 година.
- Незаконски исплатени средства во износ од 2.468 илјади денари на здруженија на граѓани и на спортски клубови за одржување или учество на културни и спортски настани во земјата и во странство, исплата на фирма за печатење на книга, како и на физички лица за лекување во странство, школување, академска надградба и сл, врз основа на барања од наведените правни и физички лица и решенија издадени од директорот за исплата на парични средства.
- Незаконски исплатени средства во износ од 151 илјади денари на приватна фирма за набавка на работна облека за која не е извршен прием преку магацин, нема постапка за јавна набавка, а според потписот на испратницата истата ја примил директорот, за што нема доказ за чија намена се потрошени овие средства.

УПРАВА ЗА ЦИВИЛНА ВОЗДУШНА ПЛОВИДБА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- Незаконски исплатени средства од благајна во износ 377 илјади денари по сметкопотврди напишани до максимално дозволениот износ од 6 илјади денари, (главно за угостителски услуги и 1 камера) без прилог на фискални сметки, на директорот во износ од 306 илјади денари и на раководителот на секторот за контрола во износ од 77 илјади денари, без никаков доказ дека навистина е извршена услуга за потребите на УЦВП од страна на фирмата.
- Незаконско располагање и користење на средства на износ од 326 илјади денари по основ на признаени штети од поправки на каско осигурани возила, кој што претставува приход на Буџетот на РМ на уплатна сметка 840 – 6350 (приходно konto 725939).
- Незаконско располагање и користење на средства од извршени уплати од фирми учесници на објавен тендер за јавни набавки во вкупен износ од 156 илјади денари, кој претставува приход на Буџетот на РМ на уплатна сметка 840 – 6163 (приходно konto 724125).
- Незаконско располагање и користење на средства од приходот од продажбата на службените возила и автобус во вкупен износ од 1.703 илјади денари и приходот од закуп на ресторанот во објектот контрола на летање во износ од 18 илјади денари, кој согласно чл 7 од Законот за користење и располагање со ствари во државна сопственост, е приход на Буџетот на РМ на уплатна сметка 840 – 6483 (приходно konto 725942).
- Незаконски исплатени средства авансно во висина од 100% во 2005 година во износ од 2.351 илјади денари на фирмата Талес АТМ Германија за обука на вработените извршена во 2006 година.
- Извршено е 100% авансно плаќање на РИ Техноинспект Скопје во износ од 79 илјади денари за услуга (тековно одржување на системот) и на Гордон Универзал, ДОО Скопје во износ од 167 илјади денари за услуга (тековно одржување, поправка и сервисирање на фотокопирни апарати), кои што се вршат за подолг период, спротивно на законските прописи.
- Незаконски исплатени средства (100% аванс) во 2005 година во износ од 179 илјади денари на Виста Гроуп, ДООЕЛ Скопје за набавена компјутерска опрема во 2006 година, спротивно на Законот за јавни набавки.
- Незаконска исплата на средства (аванс) во износ од 674 илјади денари на 20.06.2005 година по профактура на Зонаимпекс за обврски по основ на царински и други трошоци, провизија и пресметан ДДВ на провизијата, настанати во 3 и 6 месец 2006 година, спротивно на договорот од 2001 година и спротивно на Законот за извршување на Буџетот за 2005 година.
- Незаконска исплата на средства за набавка на опрема (мебел, клуб маси, трпезариски столици, комоди, фотелѓи, двоседи, бира, телевизори, dvd плеери, клима уред, автономен систем за ладење) од повеќе добавувачи на вкупен износ од 1.634 илјади денари, поради некомплетна документација (без прилог на испратници, приемници), опремата не е евидентирана во сметководствената евиденција и не е најдена со извршениот физички попис под 31.12.2005 година.
- Незаконска исплата на средства за набавка на стандардни контејнери за ГП и ЛОЦ по авансна фактура од Технометал-Вардар, АД Скопје во износ од 1.666 илјади денари за обврски по основ на 50 % од фактурната вредност на опремата и пресметан ДДВ при увоз, спротивно на чл 5.2 од договорот со странскиот добавувач Талес АТМ, Германија, чл 4 ст 1 ал 6 од договорот со Технометал АД Скопје и Законот за извршување на Буџетот на РМ. Опремата е оцаринета на 7.02.2006 година, а средствата од Технометал АД Скопје се префрлени на странскиот добавувач на 7.03.2006 година.

- Незаконска исплата на средства за набавка на радарска опрема, финансирана од средства од кредитот од ЕБОР, по авансна фактура од Технометал-Вардар, АД Скопје во износ од 16.784 илјади денари за обврски по основ на пресметан ДДВ при увоз и увозничка провизија, спротивно на чл 4 ст 1 ал 6 од договорот со Технометал-Вардар АД Скопје и Законот за извршување на Буџетот на РМ. Опремата е оцаринета на 7.02.2006 година.

Препораки и мерки:

1. Одговорните лица во УЦВП да преземат соодветни мерки за примена на Законот за буџетите во однос на наменското и законско користење на средствата согласно одобриениот буџет.
2. УЦВП да воспостави ефикасен и редовен систем на интерни контроли со цел да се избегнат, односно сведат на најмал можен степен случаите на незаконско и ненаменско трошење на средства.
3. Да се изврши проверка на сите ненаменски и незаконски исплати на вработените лица, како и извршени набавки на опрема во смисла на утврдување на личната одговорност на лицата кои придонеле за ваква состојба и да се изготват решенија за задолжување на истите и враќање на средствата во Буџетот на РМ.
4. УЦВП доследно да ги применува одредбите од Одлуката за начинот и постапката за утврдување на платите на вработените во УЦВП.
5. УЦВП доследно да ги применува одредбите од Уредбата за издатоци за службени патувања и селидби во странство што на органите на управа им се признаваат во тековни трошоци.

11.5.2. Неприменување на постапките од Законот за јавни набавки

Во врска со примената на Законот за јавни набавки ревизијата утврди:

- Спротивно на членот 21 од Законот за јавни набавки, членовите на Комисијата за јавни набавки, по отварањето на понудите не потпишуваат изјава во писмена форма за постоењето или непостоењето на конфликт на интереси, а кои претставуваат составен дел на документацијата за соодветната јавна набавка.
- Набавките со отворен повик во целост не се спроведуваат согласно Правилникот за задолжителни елементи на тендерската документација, со кој се пропишани задолжителните елементи на тендерската документација за отворениот повик и за првата и втората фаза на ограничениот повик.
- Реализирани се повеќе пати ист тип на набавки од мала вредност што е спротивно на член 72 став 2 од Законот за јавни набавки, според кој, набавувачот може да изврши набавка само еднаш во текот на годината за одреден вид или група на стоки, услуги и работи.
- Од увидот во планот за јавни набавки за 2005 година и документацијата од спроведените јавни набавки, ревизијата констатира дека од вкупно планираните 52 набавки на стоки, услуги и работи, реализирани се вкупно 11 набавки, додека пак 10 набавки на вкупна вредност од 24.258 илјади денари се реализирани надвор од планот за јавни набавки.
- Исплати на средства за набавка на опрема, материјали, резервни делови и ситен инвентар и користење на услуги од повеќе добавувачи, дадени во прилог бр 1 од овој извештај, во вкупен износ од 52.890 илјади денари, без спроведена постапка за јавна набавка или спроведена постапка спротивно на Законот за јавни набавки.

Непочитувањето на одредбите од Законот за јавни набавки има за последица примена на необјективни критериуми за избор на најповолен добавувач, нетранспарентност при склучувањето на договорите и повластена положба на одредени добавувачи.

Препораки и мерки:

1. Одговорните лица во УЦВП да преземат соодветни мерки за доследно почитување на одредбите од Законот за јавни набавки и интерните акти на УЦВП со што ќе се обезбеди фер конкуренција, еднаква положба на понудувачите, транспарентност и јавност.
2. При подготовка на планот за јавни набавки, секторите во своите барања кои ги доставуваат до Комисијата за јавни набавки, во најголема можна мера да ги искажуваат реално согледаните потреби по вид на набавка и потребните количини за истата, од причини што планот треба да ги одразува приближно реалните потреби за набавки во текот на годината и истите навремено да се реализираат.
3. Во случај на потреба за набавка надвор од планираните набавки, пред да се спроведе истата, одговорното лице на УЦВП да донесе решение за измени и дополнување на планот и да се достави до надлежната институција која се грижи за развојот на системот за јавни набавки.
12. Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките 11.2.1. до 11.2.7; 11.3.1. до 11.3.7; 11.4.1. до 11.4.7. не изразуваме мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи на УЦВП - сметка за сметка за приходи остварени од самофинансирачки активности, под 31.12.2005 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум согласно важечката законска регулатива.
13. Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 11.5. кај УЦВП - сметка за приходи остварени од самофинансирачки активности, не е остварено законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи за 2005 година.
14. Обрнуваме внимание на следните показатели и ризици кои може да имаат значајно влијание врз континуитетот на работењето на УЦВП, и тоа:
 - Во изминатиот период од остварените приходи од прелети или од приходите од лендинг, АТС и светло, се вршени исплати, без донесени одлуки од Владата на РМ од причина што истите не се уплатуваат во Буџетот на РМ. Имено, на 24.08.2000 година од девизната сметка на УЦВП исплатени се средства на сметка на Министерството за транспорт и врски во износ од 1.800.000 евра, кои што се пренесени на Експорт импорт банка АД Скопје, спротивно на законските прописи. Ваквото работење има за последици неконтролирано располагање со средства надвор од функцијата на Буџетот на РМ.
 - Во изминатиот период против УЦВП поднесени се тужби пред судот од одделни субјекти со барања за наплата на парични побарувања или за надомест на штета по донесени одлуки од претходното раководство, за кои постапките се во тек и не се знае какви и колкави обврски ќе произлезат од ваквите спорови во иднина, имајќи го во предвид времетраењето на спорот и каматата која би се платила, кое пак ќе предизвика одлив на парични средства од приходот што го остварува УЦВП во зависност од крајниот резултат. Судски спорови имаат заведено МАТ АД Скопје, по 3 тужби од 1999, 2001 и 2002 година на вкупен износ од 119.824 илјади денари, АК Мирко Тодоровски Битола од 2004 година на

износ од 9.276 илјади денари, КГМ Инжинеринг од 2004 година за камата на износ од 24.684 илјади денари и Државниот завод за ревизија од 2005 година на износ од 760 илјади денари.

- Во 2000 година министерот за сообраќај и врски потпишал договор за редовен авиопревозник, со кој му дава овластување на МАТ АД Скопје за единствен и ексклузивен редовен превозник на државата. Од причина што истиот не се почитувал од страна на државата односно Министерството за транспорт и врски и УЦВП, МАТ завел судски спор пред надлежниот суд во 2001 година со барање за исплата на надомест на материјална и нематеријална штета, како и изгубена добивка на износ од 3.161.554 илјади денари (43.910.481,00 усд) со камата. Во ноември 2001 година со цел да се избегне паричната штета, министерот за транспорт и врски потпишал анекс договор со кој повторно државата се обврзува да ги почитува одредбите од договорот, па дури и му дава право на МАТ и во однос на чартер летовите, а за возврат на тоа МАТ се обврзал да ја повлече тужбата. Меѓутоа, тужбата не е повлечена, а од судот добиена е делумна пресуда за добиен судски спор во корист на МАТ, која е потврдена од Апелациониот суд во Скопје во 2001 година. По ова следи и исплата на надомест на штета по барањето на МАТ за која сеуште не е донесена пресуда од судот колкав ќе биде паричниот надомест на терет на државата. Ревизијата предлага да се преиспита целиот случај во врска со исплатата на надоместот на штета на МАТ АД Скопје, како и да се утврди одговорноста на сите инволвирани страни во наведениот случај со цел преземање на соодветни мерки против одговорните лица.

15. Ревизијата има обврска да истакне дека од страна на УЦВП по претходниот ревизорски извештај за 2002 година делумно е преземено по препораките и мерките за отстранување на констатирани неправилности.

16. Прифатени и корегирани неправилности од страна на УЦВП во текот на ревизијата

1. По завршување на ревизијата УЦВП изврши корекции на одделни состојби на сметките во главната книга во 2006 година по препораки на ревизијата кои имаа за ефект намалување на вкупната актива и пасива во Билансот на состојба за 2005 година за 19.523 илјади денари. Исправките се спроведени со налог за книжење бр. 4/26 од 21.11.2006 година.

Скопје, 03.01.2007 година

Овластен државен ревизор

**УПРАВА ЗА ЦИВИЛНА ВОЗДУШНА ПЛОВИДБА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2005 година

	во 000 денари	
Опис на позицијата	2005	2004
Приходи		
Неданочни приходи	998.061	989.827
Вкупно приходи	998.061	989.827
Расходи		
Тековни расходи		
Плати, наемнини и надоместоци	259.262	205.503
Стоки и услуги	329.743	348.791
Субвенции и трансфери	0	44.945
Вкупно тековни расходи	589.005	599.239
Капитални расходи		
Капитални расходи	94.530	116.678
Вкупно капитални расходи	94.530	116.678
Отплата на главнина	21.817	99.308
Вкупно расходи	705.352	815.225
Остварен вишок на приходи - добивка пред оданочување	292.709	174.602
Даноци, придонеси и други давачки од вишокот на приходи - добивка пред оданочување	12.483	1.289
Нето вишок на приходи - добивка по оданочување	280.226	173.313
Рапоредување на вишокот на приходи - добивката		
Дел од нето вишокот на приходи за пренос во наредна година	280.226	173.313
Обврски за данок на добивка	12.483	1.289
Вкупно распоред на вишок на приходи	292.709	174.602

**УПРАВА ЗА ЦИВИЛНА ВОЗДУШНА ПЛОВИДБА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ

	во 000 денари	
Опис на позицијата	2005	2004
Актива		
Тековни средства		
Парични средства	267.796	216.496
Побарувања	214.672	187.267
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	12.424	821
Побарувања од вработените	326	1.107
Финансиски и пресметковни односи	0	31.915
Активни временски разграничувања	260.987	64.198
Аванси за капитални средства	25.036	0
Вкупно тековни средства	781.241	501.804
Постојани средства		
Нематеријални средства	8.470	8.470
Материјални добра и природни богатства	1.346	1.346
Материјални средства	3.437.711	3.602.429
Материјални средства во подготовка	119.249	119.249
Вкупно постојани средства	3.566.776	3.731.494
Непокриени расходи и други долгорочни кредити и заеми	435.414	686.483
Вкупна актива	4.783.431	4.919.781
Пасива		
Тековни обврски		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	30.541	133
Краткорочни финансиски обврски	44.660	44.437
Обврски спрема државата и други институции	332	16.431
Финансиски и пресметковни односи	0	31.915
Обврски за даноци и придонеси од добивката	11.320	482
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	26.826	19.761
Пасивни временски разграничувања	664.491	480.192
Вкупно тековни обврски	778.170	593.351
Долгорочни обврски	435.414	686.483
Извори на средства		
Извори на капитални средства	3.569.847	3.639.947
Вкупно извори на деловни средства	3.569.847	3.639.947
Вкупна пасива	4.783.431	4.919.781

**УПРАВА ЗА ЦИВИЛНА ВОЗДУШНА ПЛОВИДБА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2005 ГОДИНА**

О П И С	Државен јавен капитал
Состојба 01.01.2005 година	3.639.947
Зголемување по основ на:	263.336
Набавки	29.464
Корекции од ревизијата	139.254
Погрешни сметководствени книжења	94.618
Инвестиции во тек-градежни објекти опрема и др.	-
Ревалоризација на капитални средства	-
Намалување по основ на:	333.436
Отуѓувања	489
Погрешни сметководствени книжења	139.254
Отпис на капитални средства	-
Ревалоризација на отпишани капитални средства	-
Амортизација	193.693
Состојба 31.12.2005 година	3.569.847